

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep,
0030 Oslo

Att.: Inger Glad Stokland

Org.nr.: 980 037 541
Adresse Hovedkontor:
Fred. Olsensgt. 3, 0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
Telefaks: 22 33 31 89
E-post: firmapost@mef.no
Hjemmeside: www.mef.no

Sted/Dato: 20. mai 2010
Deres ref:
Vår ref: Felles arkiv HK 2/21 høringer 2010

Høring - Klimakur 2020

Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) viser til høringsbrev av 19. februar 2010 og Klimakur 2020-rapport.

MEF mener Klimakur-rapporten fyller et viktig behov som oppfølgingsdokument av tidligere politiske dokumenter og som komplettering til NOU 2009:16 og Stortingsmelding nr.9 2009. Vi vil berømme Miljøverndepartementet for å legge fram konkrete forslag til hvorledes Norge kan redusere sine innenlandske utslipp av klimagasser. MEF mener oppfølgingen av Klimakur 2020 bør sees i nær sammenheng med behovet for opprustning av landets infrastruktur.

MEF er av den oppfatning at forholdsvis uspesifikke tiltak som i hovedsak er avgifts- og kvotefokusert, vil ha liten klimaeffekt i Norge i det tidsperspektivet Klimakur 2020 diskuterer.

MEF mener at i et forholdsvis kort tidsperspektiv, og på bakgrunn av det store og økende utslippsbidraget fra transportsektoren, vil det være mest effektivt å fokusere på to hovedområder. Disse er:
Økt utbygging av kollektivtransport i byene og en kraftig utbygging av jernbanen.

Den korte tiden fram til 2020 tilsier en fremskynding av planer og raskere utbygging av Intercitytriangelet Halden – Lillehammer – Skien. Viktige togstrekninger med dobbeltspor i intercityregionen må kunne tas i bruk innen 2015 slik at man oppnår reel utslippsreduksjon over flere år fram til 2020.

Utbygging av lengre kryssningsspor og utbygging av godsterminaler vil øke kapasiteten for frakt av gods på bane. Økt kapasitet på jernbanen vil bidra til å flytte mye gods over fra tungtransport på veg og vil etter MEFs mening gi betydelig reduksjon i CO₂-utslipp innen 2020. I tillegg reduseres støyplager og helseplager pga. forurensing.

Økt utbygging og satsing på kollektivtransport i byene vil fjerne mye rushtrafikk fra vegene i og rundt større tettsteder og byer. Dette vil etter MEFs mening gi et betydelig bidrag til utslippskutt fram mot 2020.

Utover disse hovedmomentene fra vår side, har MEF følgende kommentarer til rapporten:

Region Øst	Region Sørøst	Region Sørvest	Region Vest	Region Midt	Region Nord	Seksjon Ressurs og miljø	
Hedmark Oppland Østfold Oslo og Akershus	Buskerud Vestfold Telemark	Agder Sør-Rogaland	Nord-Rogaland Hordaland Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag	Nordland Troms Finnmark	Fagavdelingene: Skog Brønn og spesialboring Gjenvinning og avfallshåndtering	
Postboks 44 2301 Hamar Tlf: 958 72 000	Distriktskontor Østfold Oslo og Akershus Fred Olsensgate 3 0152 Oslo Tlf: 22 40 29 00	Brøen 6 3170 Sem Tlf: 33 35 99 90	Kongensgate 24 4610 Kristiansand Tlf: 958 38 000	Eidsvågbakken 1 5105 Eidsvåg Tlf: 55 53 55 40	Hornebergveien 1 7038 Trondheim Tlf: 73 95 69 40	Distriktskontor Finnmark Postboks 1214 9504 Alta Tlf: 78 43 52 28	Fred Olsensgate 3 0152 Oslo Tlf: 22 40 29 00

Utslippsreducerende tiltak i bygg

Våre kommentarer henviser til underrapporten "Klima- og energidata, fremtidig utvikling i byggsektoren".

Når det gjelder overgang fra fossile oppvarmingskilder og elektrisk oppvarming til bioenergi og/eller varmepumper, mener MEF at den langsiktige lønnsomheten av grunnvarmeanlegg er stor. Slike varmeanlegg gir også stor forsyningssikkerhet. Vi mener at regnestykkene som er presentert i tilleggsrapporten gir et for lite balansert bilde av avveining mellom ulike oppvarmingsmetoder. Vi er helt enige i prinsippet om at tiltak som reduserer behovet for oppvarming, bør prioriteres høyest.

Jordbruk

Våre kommentarer henviser til delrapporten "Tiltak og virkemidler for reduserte utslipp av klimagasser fra jordbrukssektoren".

MEF stiller seg i utgangspunktet positive til å utnytte energiinnholdet i våtorganisk avfall til produksjon av biogass og/eller andre energiprodukter. MEF stiller seg positiv til et sterkere samarbeid mellom avfallsbransjen og jordbruket med tanke på bedre utnyttelse av både energiressurser og gjødselverdi.

Reduserte utslipp av klimagasser fra veksthusnæringen –

MEF mener det vil være fornuftig å bytte ut bruken av olje/propan i veksthus med varmepumper. MEF mener dette vil være en bedre løsning på lang sikt og det vil være bedre for miljøet. MEF er enig i prinsippet om at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter bør gjennomføres først, og støtter at utfasing av olje og propan i veksthus bør skje så snart som mulig som et forholdsvis enkelt og samfunnsøkonomisk lønnsomt tiltak. Veksthusnæringen bør ikke være fritatt for CO₂-avgift på fossile brennstoff slik de er i dag, fordi dette kan gjøre klimanøytrale løsninger mindre konkurransedyktige og i realiteten er en subsidiering av klimagassutslipp.

Skogbruk

Våre kommentarer refererer til delrapport, "Tiltak og virkemidler for økt opptak av klimagasser fra skogbruk".

MEF mener at det per i dag ikke er behov for økt avvirkning av energihensyn, men at dette kan bli et virkemiddel når Norges fremtidige energipolitikk er nærmere avklart. Økt skogvekst for å binde CO₂ er et godt klimatiltak, og skogsfondsordningen egner seg som virkemiddel her. Vi stiller oss positive til økt bruk av skogsavfall til brensel og evt. biokull. Dette må avveies mot hensynet til å bevare næringsinnholdet i jorda. MEF støtter økt forskningsinnsats på bruk av skogsavfall til produksjon av biokull.

MEF støtter tiltaket om at ENOVA kan gi støtte til bruk av biovarme til oppvarming. Vi støtter at det brukes mer til forskning og utvikling på 2. generasjons biodrivstoff fra trevirke og annen produktutvikling

basert på trevirke. Det samme gjelder produksjon av biokull fra trevirke og bruk av biokull som jordforbedringsmiddel i skogbruket, karbonlagring i jord og karbonsyklus i skog.

Avfall

Våre kommentarer refererer til delrapport, "Tiltak og virkemidler for reduserte klimagassutslipp fra avfallssektoren".

MEF vil påpeke av ordene "avfallsforebygging" og "avfallsminimering" knapt er nevnt i hele Klimakurrapporten, selv om dette står øverst i avfallshierarkiet og har prioritet i avfallspolitikken. MEF vil også påpeke at rapporten slår fast at avfall er grunnlast i norske fjernvarmeanlegg. Dersom alle planlagte forbrenningsanlegg bygges ut, vil kapasiteten overskride tilgjengelig avfallsmengde slik vi kjenner utviklingen i dag (rapport fra Norsk Industri 2010). Et hovedmål med avfallspolitikken må være å opprettholde den høye graden av materialgjenvinning som allerede er oppnådd, og gradvis å øke denne i tråd med politiske målsettinger. MEF mener at det er positivt og viktig at bestemmelsene i EUs rammedirektiv for avfall implementeres i norsk lovverk. Med henblikk på fremtidig energi, klima- og råvaresituasjon er det i det lange løp ikke realistisk å gå i noen annen retning enn mot økt grad av materialgjenvinning. Det er viktig å holde et strengt krav til energiutnyttelse (minst 65 %) fra avfallsforbrenningsanlegg.

Oppsamling av metan fra eksisterende deponier:

Bidrag fra eksisterende deponier er forholdsvis lite i den store sammenhengen. Vi mener derfor at man bør se pragmatisk på gjennomføring av et slikt tiltak og veie det mot kost-nytte av andre tiltak..

Økt produksjon av biogass fra våtorganisk avfall:

Vi stiller oss positive til dette i tettsteder og ved store anlegg hvor dette kan ha tilstrekkelig god økonomi.

Økt bruk av avfallsressurser til energiproduksjon:

MEF mener at det ikke er noen grunn til å spesialbehandle avfall i forhold til andre råstoff-lignende varer som importeres og eksporteres. Gjenvinningsmarkedet for avfall er komplisert, det foregår både import og eksport av avfall.

MEF mener det er uheldig at avgiften på forbrenning av avfall i forbrenningsanlegg er fjernet. MEF mener det er fornuftig med en gradert avgift avhengig av energiutnyttelsesgrad. Det er viktig at det bare skal bygges avfallsforbrenningsanlegg tilknyttet fjernvarmeanlegg. Nye anlegg må ikke ha overkapasitet i forhold til tilgjengelig avfallsmengde. De kan ikke basere seg bare på avfall, men bruke andre fornybare kilder i tillegg.

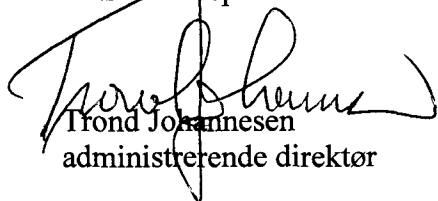
Økt materialgjenvinning av plast:

MEF støtter at en nøyere utredning av hvilke plasttyper som er egnet for materialgjenvinning er nødvendig. En slik utredning bør gjennomføres før man vurderer evt. økning av sluttbehandlingsavgift for avfall som går til deponi, og økt CO₂-komponent i sluttbehandlingsavgiften for avfall som forbrennes. MEF er også enig i at det (sitat) "for å nå et mål om 40 prosent materialgjenvinning av plast er viktig med forutsigbare rammevilkår for å sikre satsing på teknologiutvikling relatert til innsamling, sortering og

materialgjenvinning.” Stabile og forutsigbare rammebetingelser er generelt helt avgjørende for gjenvinningsbransjen framtid.

Maskinentreprenørens Forbund (MEF) er en frittstående bransje- og arbeidsgiverorganisasjon som representerer ca. 1.960 små, mellomstore og store bedrifter med ca. 27.000 arbeidstakere. Hovedtyngden av medlemsbedriftene driver maskinell anleggsvirksomhet, men forbundet organiserer også skogsentreprenører, brønnborere og gjenvinnings- og avfallsbedrifter. Samlet omsetter medlemsbedriftene for i overkant av 52 milliarder kroner i året. Forbundet har egen hovedavtale med LO samt to landsdekkende tariffavtaler. MEF står utenfor NHO.

Med vennlig hilsen
Maskinentreprenørens Forbund (MEF)

Trond Johannesen
administrerende direktør

Stein Gunnes
sjeføkonom